

การวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยการจูงใจ ปัจจัยความสามารถ ปัจจัยการสนับสนุน และการใช้โปรแกรมระบบข้อมูลข่าวสารสาธารณสุขในระดับสถานีนอนามัย (HCIS) ในงานบริหาร (2) หาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยการจูงใจ ปัจจัยความสามารถ และปัจจัยการสนับสนุน กับการใช้โปรแกรม HCIS ในงานบริหารตามมาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชนของหัวหน้าสถานีนอนามัยจังหวัดอุดรธานี และ (3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการใช้โปรแกรม

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ หัวหน้าสถานีนอนามัยหรือผู้รักษาการในตำแหน่งจำนวน 209 คน ศึกษาทุกหน่วยประชากร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งมีค่าความเที่ยงเฉลี่ย 0.85 ได้รับการตอบกลับ จำนวน 198 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.74 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่า สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไค-สแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า (1) หัวหน้าสถานีนอนามัยเป็นเพศหญิงร้อยละ 53.0 มีอายุเฉลี่ย 39.73 ปี สถานภาพสมรสร้อยละ 77.8 จบการศึกษาดังแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปร้อยละ 68.7 มีแรงจูงใจอยู่ในระดับสูง ความสามารถในการใช้โปรแกรม HCIS ระดับปานกลาง การสนับสนุนให้มีและใช้โปรแกรม HCIS ระดับปานกลาง และการใช้โปรแกรม HCIS ในงานบริหารตามมาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.79, 3.50, 3.54 และ 3.36 ตามลำดับ) (2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการใช้โปรแกรม HCIS ในงานบริหารตามมาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน ที่ระดับ 0.01 คือ ปัจจัยการจูงใจ ปัจจัยความสามารถ และปัจจัยการสนับสนุน และ (3) ปัญหา และอุปสรรคที่พบคือ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงไม่ทันสมัย โปรแกรม HCIS เปลี่ยนแปลงบ่อย และเจ้าหน้าที่ขาดทักษะเกี่ยวกับโปรแกรม HCIS โดยเสนอแนะให้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีให้ทันสมัย และพัฒนาความสามารถโดยจัดอบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปีละครั้ง

The objectives of this survey research were (1) to describe general personal factors, motivation factors, ability factors, supporting factors, and the use of Health Center Information System (HCIS) program for administrative aspect, (2) to explore the relationships between general personal factors, motivation factors, ability factors, and supporting factors and the use of HCIS program for administrative aspect of primary care unit (PCU) standard by heads of health center, Udonthani province, and (3) identify problems, obstacles, and suggestions pertaining to the use of the program.

The population of this study were all heads or acting heads of the health centers totaling 209 persons. Data was collected using a questionnaire with reliability coefficient of 0.85. 198 questionnaires (94.74%) returned for analysis. Data analysis was performed reported in terms of percentage, mean, standard deviation, chi-square test, and Pearson's Product Moment Correlations.

The findings were as follows: (1) 50.3 percents of the heads of the health center were female with an average age of 39.73 years old; 77.8 percents were married; 68.7 percents earned bachelor's degree or higher; their motivation was at high level ($\bar{x}=3.79$); other factors concerning their ability, supports, and the use of the HCIS program for administrative aspect of primary care unit (PCU) standard were all at moderate level ($\bar{x}=3.50, 3.54, \text{ and } 3.36$ respectively); (2) factors were found to have positive significant statistical relationship with the use of HCIS program for administrative aspect of primary care unit (PCU) standard by heads of the health center at 0.01 were factors concerning motivation, ability, and supporting aspects; and (3) problems, obstacles, and suggestions pertaining to the use of the program included being not up-to-date computer and its peripheral equipments, frequent changes of the program, incompetence of personnel using the program, and that the computer, its peripheral equipments should be updated, and the personnel as responsible user should be retrained once a year.